

УДК 811.111:81'25

DOI <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.5-1/42>**Каламбет Я. І.**

Івано-Франківський національний технічний університет нафти й газу

Одновол В. Я.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти й газу

ДУБЛЮВАННЯ VS СУБТИТРУВАННЯ В АНГЛОМОВНОМУ КІНОДИСКУРСІ (НА МАТЕРІАЛІ ФІЛЬМУ «ЗАГУБЛЕНА»)

У статті розглянуто поняття кінодискурсу та вивчено питання перекладу дублювання та субтитрування на прикладі кінофільму «Загублена» («Gone Girl»). Цю кінострічку вибрано не випадково, оскільки вона вийшла на кількох платформах із різним перекладом. На одній із них використовували метод субтитрування, в той час як на іншій – виключно дублювання. Ми дослідили відмінності в перекладах та з'ясували способи відтворення соціокультурних компонентів під час перекладу фільму українською мовою. Вивчено матеріали та виявлено значні відмінності у відтворенні соціокультурних елементів та їх перенесенні з одних реалій в інші. Окрім того, розглянуто основні роботи дослідників кінодискурсу в українській та англійській мовах, проаналізовано методи субтитрування та дублювання, використані в кінофільмі «Загублена» («Gone Girl») та їх переклад українською мовою. Аналіз аспектів та особливостей перекладу українською та англійською мовами (як субтитрування, так і дублювання) продемонстрований та пояснений на прикладах із фільму «Загублена» («Gone Girl»). Проаналізовано стратегії перекладу, а саме методи культурної адаптації в процесі перекладу кінострічки. Текст та приклади згруповані та представлені в таблиці. Контекст діалогу наданий для кожного із зазначених епізодів. Власне переклад кінодискурсу у фільмі «Загублена» («Gone Girl») досліджено як в дубльованому перекладі, так і в субтитрованому. Використано комплекс загальнонаукових і специфічних методів дослідження, на основі яких ми отримали результати. Методологія дослідження заснована на комплексному системному підході, що сполучає структурно-типологічний метод та рецептивний підхід із практикою дискурсу та синтаксичного аналізу текстів. Також для розв'язання конкретних завдань використано комплексну методичку, яку становлять теоретичні методи: аналіз доступних навчальних матеріалів англійською та українською мовами, метод синтезу, метод узагальнення.

Ключові слова: кінодискурс, субтитрування, дублювання, культурна адаптація, вербальні та невербальні чинники.

Постановка проблеми. Переклад фільмів є важливою галуззю комерційного та творчого перекладу. Згідно з новими законами, усі фільми, що надходять у прокат, мають перекладатися українською мовою або, принаймні, мати субтитри українською мовою. І якщо раніше більшість фільмів перекладалися російською мовою, нині попит на україномовний переклад значно збільшився.

Враховуючи масштаб поширеності іноземного продукту на українському ринку, якісний переклад є головним фактором популярності іноземних фільмів серед української аудиторії. Незважаючи на збільшення попиту та стрімкий розвиток за останні кілька років, український кінопереклад знаходиться на ранній стадії свого розвитку. Оскільки переклад охоплює щонайменше дві мови, важливого значення набуває проблема трансляції лінгвокультурних особливостей, ім-

ліцитно закладених у першотворі. Етноспецифіка може реалізовуватися на різних рівнях від лексики і синтаксису до ідеології і способу життя певної нації, що в сукупності становить соціокультурний аспект тексту. Відмінності між культурними досвідами та мовними картинами світу створюють непорозуміння на шляху комунікації. Саме тому вирішальну роль відіграє вибір належної стратегії перекладу кінодискурсу, що покликана максимально зберегти автентичність кінострічки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наше розуміння основ кіноперекладу та кінодискурсу як явища сформувалось завдяки науковим працям таких вчених лінгвістів, як В. Горшкова, М. Єфремова, Р. Матасов, С. Назмутдинова, Г. Слишкін, М. Снеткова, Д. Сендерсон, Д. Синтас, Ф. Чаум, Ф. Бацевич, Т. Кияк, Л. Павлюк, С. Денисова та інших.

Постановка завдання. Мета статті – з'ясувати способи відтворення соціокультурних компонентів у процесі перекладу англомовних кінофільмів українською мовою, використані в кінофільмі «Загублена» («Gone Girl»).

Для реалізації мети дослідження були поставлені такі завдання: розглянути поняття кінодискурсу та культурної адаптації; проаналізувати переклад у субтитрованому та дубльованому варіантах перекладу фільму «Загублена».

Виклад основного матеріалу. Дослідження кінодискурсу видається актуальним з огляду на той факт, що цей вид дискурсу, як жоден інший, здатний змінювати, сприймаючи його аудиторію, нав'язуючи певні ритуали, моделі поведінки, програмуючи світоглядні, споживчі та інші установки, тобто він володіє сугестивною силою.

Кінодискурс – це семіотично ускладнений, динамічний процес взаємодії автора та кінорецептора, тобто процес інтерпретації фільму кіноглядачем і розуміння змісту, який вклав у нього адресант [3, с. 11]. Кінодискурс відбувається в міжмовному та міжкультурному просторі за допомогою засобів кіномови, якому притаманна синтаксичність, вербально-візуальної єдності елементів (кінотекст), інтертекстуальність, множинність адресанта, контекстуальність значень, іконічна точність, синтетичність [7, с. 11]. Так, інтерпретація фільму глядачем може залежити від адаптації фільму щодо цільової аудиторії, адже не всі культурні та соціологічні аспекти можуть бути відомими глядачу.

Культурна адаптація є перекладною одиницею і має вербальне та невербальне втілення в тексті. Прикладом невербальної адаптації є переклад тексту, який зображений у кадрі (надпис на предметі, повідомлення у телефоні чи текст на листку, який читає головний персонаж у кадрі). Такий аспект зустрічається рідше, ніж вербальний, адже переробити кадр фільму значно складніше і тому такий варіант адаптації є дорогим. Щоб здешевити процес культурної адаптації невербальних компонентів, у фільмі вказують субтитри, де описується текст чи подається його перекладацький еквівалент. Уявімо, що головний персонаж читає повідомлення на мобільному телефоні. У разі повної адаптації це повідомлення буде перекладене прямо в кадрі. Інший варіант – субтитри з повідомленням, уже перекладеним цільовою мовою. Таке явище широко можна зустріти в сучасній кіноіндустрії.

Культурна адаптація вербальних чинників є значно простішою. Здебільшого її можна перекласти і звичним способом перекладу фільму – субтитруванням або дублюванням.

Слід зауважити, що не всі вербальні та невербальні чинники потребують адаптації. Інколи ми перекладаємо лише основні з них, які мають безпосередній вплив на розуміння сюжету чи емоції глядача. Другорядні чинники зазвичай не потребують адаптації. Окрім того, перекладач має проаналізувати кожну ситуацію та чітко усвідомлювати роль того чи іншого чинника. Якщо ми адаптуватимемо кожні мовні та культурні реалії під іншу культуру (перекладу), то фільм може мати зовсім інше сприйняття та не передавати культуру фільму.

Перед адаптацією перекладачу слід проводити смисловий аналіз, адже адаптація теж має бути адекватним еквівалентом чи описом певної реалії. Розглянемо кілька прикладів культурної адаптації фільму «Загублена».

Яскравим прикладом культурної адаптації є речення з монологу Емі: «Purchase getaway car. Craigslist». Українські переклади різняться: «Купити машину для втечі. Через «Крейгслист» (українські субтитри), «Купити машину для втечі. На аукціоні» (український дубляж). В одному варіанті перекладу слово «Craigslist» замінене. У субтитрах власну назву протранскрибували та не піддали адаптації. Насправді, адаптація в цьому випадку потрібна, адже для українського глядача не буде зрозуміло ця власна назва. «Крейгслист» (англ. «Craigslist», дослівно «каталог Крейга» (на ім'я засновника Крейга Ньюмарка) – сайт електронних оголошень, який користується популярністю серед американських користувачів Інтернету.

Крейгслист виник у Сан-Франциско, США, в 1995 році. Тоді ж творці сайту виявили потребу ринку в дешевому, швидкому і легкодоступному джерелі різноманітного роду оголошень. В Україні аналогом такого сервісу є платформа «OLX». Тому перекладач у цьому випадку мав три варіанти адаптації: 1) пошук українського аналога (наприклад, «OLX»); 2) повна заміна або ж 3) опущення. В українському дубляжі перекладач замінив власну назву на загальний відповідник, який частково описує згаданий сервіс та узагальнює його («аукціон» та «Інтернет» відповідно).

Розглянемо та проаналізуємо уривок субтитрованого та дубльованого варіантів перекладу фільму «Загублена» («Gone Girl») та визначимо, який варіант передав краще задум автора та зберіг свою художню автентичність.

Обидві версії перекладу фільму «Загублена» дещо відрізняються від оригіналу і різняться між собою. Для порівняння взято оригінальну англомовну версію реплік персонажів, українські суб-

Репліки персонажів

№		Оригінал	Субтитри	Дубляж
1)	M	Did they ask if you want a lawyer?	Вони питали, чи потрібен тобі адвокат?	Пропонували адвоката?
2)	N	I don't need a lawyer. Here, I'll do this.	Адвокат мені не потрібен. Давай я сам.	Нащо мені адвокат? Я застелю.
3)	M	Well, did they ask personal stuff about Amy?	А щось особисте про Емі питали?	А щось конкретне про Емі питали?
4)	N	You know, they asked... why didn't she have any friends?	Ти знаєш, спитали, чому в неї не було друзів.	Вони спитали, чому в неї друзів немає.
5)	M	What did you say?	І що ти сказав?	І що ти сказав?
6)	N	I said she was complicated.	Що вона була складною.	Що вона складна особистість.
7)	M	Nick! Everyone knows «complicated» is code for «bitch».	Ніку! Усі знають, що «складна» – це евфемізм слова «сука».	Нік! Складна особистість – це те саме, що «стерво».
8)	M	God. I feel sick.	Боже. Мені аж недобре.	Ех, зараза... Щось мені зле.
9)	N	Thanks.	Дякую.	Дякую.
10)	M	It's so bizarre. It seems like the kind of thing that would happen to Amy. She always attracts...	Це все так дивно. Я не здивована, що таке сталося саме з Емі. Вона завжди приваблює...	Усе так дивно. Завжди думала, що таке може статися з Емі. Вона наче притягувала...
11)	N	Drama? You can say it. It's just me and you.	Драму? Можеш сказати, тут тільки ти і я.	Проблеми? Та кажи, ніхто ж не чує.
12)	M	Just because I don't like to be around Amy, doesn't mean I don't care about her.	Одне те, що я не люблю Емі, не означає, що вона мені байдужа.	Зрозумій, те, що я недолюбляю Емі, не значить, що вона мені байдужа.
13)	M	Anyway, whoever took her is bound to bring her back.	Все одно той, хто її забрав, обов'язково й поверне.	Хто б її не викрав, мусить повернути.

титри та україномовний дубляж. Оригінальні англомовні репліки та всі варіанти перекладу занесено до таблиці. Репліки пронумеровані та найменовані першою літерою англійського імені персонажів.

У таблиці подано репліки персонажів зі сцени, де Нік після допиту в поліції прийшов до своєї сестри Марго. Ніку офіційно не висунули підозру, але офіцери поліції не мають жодних доказів того, що чоловік не вбивав свою дружину. Отож, розглянемо детальніше поданий діалог.

У першому реченні в оригінальній репліці прозвучало «ask if you want a lawyer», що дослівно перекладається як «питали, чи ти хочеш адвоката». Слово «want» в обох дубльованих версіях переклали ідентично – «пропонували». Україномовні субтитри переклали це слово як «потрібен». Англійська мова багата на полісемію, тому слово «want» може перекладатися багатьма різними відповідниками цільової мови відповідно до контексту та ситуації. Обидва варіанти перекладу можливі, але варіант, який запропонували в субтитрах, є дещо розширеним. Перекладачу не слід забувати, що субтитри мають обмежену кількість слів в одній репліці, адже вони виносяться

на екран. Короткі субтитри легше сприймаються глядачем і забезпечують вільне розуміння фільму. Завдання перекладача в процесі субтитрування іноземного фільму – не лише перекласти репліку, але й зробити її максимально короткою та зрозумілою глядачу. Через таку «мовну» економію поданий субтитрований переклад репліки не є повністю доцільним, адже перекладач міг перекласти коротше, що підтверджує переклад українського дубляжу, варіант перекладу якого містить лише два слова.

У другій репліці цікавим моментом є те, що в оригіналі речення є стверджувальним та логічно завершеним. У дубляжі розповідне речення замінили питальним. Також в обох україномовних версіях (дубляжі та субтитруванні) перекладач не здійснив заміну іменника на займенник, таким чином слово «адвокат» збережено. Особливу увагу слід звернути на друге речення цієї репліки. Під час неї Марго застеляла постіль Ніка, а чоловік запропонував зробити це самотужки. В оригіналі це речення звучить так: «Here, I'll do this». Україномовні субтитри переклали це речення як «Давай я сам». Ця фраза легко розуміється з візуального сприйняття фільму, але, якщо за певних причин

глядач не бачить цього фрагменту, він не повністю зрозуміє сенсу цієї фрази. У тексті (наприклад, художніх книгах) такий момент є неприпустимим, адже весь діалог базується виключно на контексті, а у кінострічках – можливий, адже акцент покладений на візуальне сприйняття сцени, а не виключно на контекст. Дубльований варіант перекладу цю фразу більш конкретно – «Я застелю», виключаючи суто візуальне сприйняття конкретним описом дії.

Третя репліка Марго починається з так званого «філлера» (слова, яке заповнює паузу) – «well». Особливість таких слів у тому, що вони починають або закінчують думку людини, при цьому не виконуючи жодної інформативної функції. Такі слова часто стають мовними паразитами й використовуються тоді, коли людина хоче зробити емоційний акцент на тому, що говорить, посилити своє враження або ж просто не вміє заповнювати паузи. У кінодискурсі насправді такі «філлери» можуть бути як незначними для сприйняття фільму глядачами, так і важливими, адже можуть розкривати деякою мірою характер чи інші риси персонажа (наприклад, його освіченість чи емоційний стан). У цьому випадку перекладачі почали речення із сполучника «а» (в обидвох україномовних варіантах перекладу). Цікавим моментом є переклад словосполучення «personal stuff», що дослівно перекладається як «особисті речі». Його перекладали як «особисте» (субтитри) та «конкретне» (дубляж). Мабуть, у цьому реченні слід було повністю перебудувати речення (опустивши як філлер, так і вищезгадане словосполучення), щоб воно відповідало мові, яку звук чути глядач у повсякденному житті.

Наступна (четверта) репліка цікава тим, що знову ж починається з філлера «you know». Його перекладено в субтитрах як «Ти знаєш», та опущено в іншому варіанті перекладу. Ця фраза не несе жодного смислового навантаження, тому її можна опустити. У наступному реченні перекладач українського дубляжу використав інверсію: «чому в неї друзів немає». У цьому випадку ця інверсія є недоцільною, адже ускладнює мовлення, робить його неприродним та важким для сприйняття.

В англійському реченні обов'язково має бути як підмет, так і присудок. Українське речення може бути односкладним і містити лише один із головних членів речення. Тому перекладачі опустили початок оригінального складного речення «I said» та почали з підрядної частини. У цій репліці (шостій) цікавим є переклад слова «complicated». Під час субтитрування його перекладали словом

«складна». У дубляжі переклали словосполученням «складна особистість». Цей варіант перекладу кращий, адже є більш уточнювальним. Саме слово «складна» теж можливе, але речення виглядає дещо неповним.

Наступна репліка починається зі звертання. Слід зауважити, що в українській мові звертання завжди має форму кличного відмінку, хоча такий переклад зустрічаємо лише у субтитрах. В українському дубляжі перекладач використав називний відмінок, що більш схоже на вигук, ніж на звертання. Наступним моментом, на який слід звернути увагу, є словосполучення «is code for». У субтитрах переклад такий: «це евфемізм слова». В україномовному дубляжі його переклали як «це те саме, що». Хоча обидва варіанти є різними, вони є адекватним еквівалентом та цілісно передали значення оригінальної фрази.

Цікавим є останнє слово цієї репліки – «bitch». Це слово належить до ненормативної лексики, а переклад таких слів завжди був об'єктом дискусій та суперечок серед лінгвістів та перекладачів. Ненормативна лексика (також нецензурна лексика, обсценна лексика, лихослів'я) – табу йована (неприпустима) лексика, яку носії мови сприймають як відразливу, непристойну [4]. У це визначення входять такі поняття, як блюзнірство, прокльони та лайка. Така мова перебуває поза нормативним стилем спілкування. Використання ненормативної лексики має чіткі національні, культурні та соціальні ознаки й суттєво відрізняється в різних культурах та соціальних групах. Психолог та лінгвіст Н. Мухітдінова переконана, що в літературі може вживатися цілком адекватна лайка, як-от для підсилення емоційного ефекту чи змалювання образу героя. Ненормативна лексика у літературних творах допускається лише тоді, коли сама творчість того чи іншого автора має цінність. «В іншому випадку – це піар-хід із метою заманити читача», – говорить психолог [30]. У цьому випадку слово «bitch» переклали як «сука» (субтитри) та «стерво» (україномовний дубляж). В англійській мові слово «bitch» є некультурним і належить до лайки, хоча є більш прийнятним у суспільстві, ніж його прямий україномовний відповідник. Тому значення цього слова можна було згладити та змінити, як, наприклад, зробили в україномовному дубляжі. Переклад, який подано в субтитрах, звучить дуже вульгарно і не буде позитивно сприйнятим більшістю українських глядачів. Таким чином, переклад, який запропоновано в україномовному дубляжі, є найкращим і найбільш влучним.

У наступній репліці (восьмій) слово «God», яке виступає як вигук, було прямо перекладене в субтитрованому варіанті, а в дубляжі перекладач опустив його і замінив на «Ех, зараза...». Така заміна є більш комічною і не дуже гармонійно вливається в загальний дискурс цієї сцени фільму. Фразу «I feel sick» переклали як «мені аж недобре» та «щось мені зле». Обидва варіанти перекладу є адекватними.

Наступна репліка, яку говорить Марго, закінчується реченням «She always attracts...». Речення незакінчене, адже персонаж вирішив перервати його через те, що не міг підібрати слово, або ж просто був невпевнений, чи слід його вимовляти. З наступної репліки ми дізнаємося, що словом, яке так і не наважилася вимовити Марго, є «drama». Таким чином, варіант перекладу, який подали в субтитрах, є неправильним, адже словосполучення «приваблювати драму» є лексично незв'язним. Інший варіант перекладу – «притягувала... (проблеми)» – є допустимим.

В одинадцятій репліці цікавими з позиції перекладу є речення: «You can say it. It's just me and you». Дослівно вони перекладаються так: «Можеш сказати це. Це лише я і ти». Художній переклад цих речень є цікавим та різниться. Розглянемо кожен з них окремо. Переклад українських субтитрів є результатом граматичної трансформації. Перекладач об'єднав два речення в одне: «Можеш сказати, тут тільки ти і я». Така трансформація є виправданою і гармонійно звучить українською. Хоча з обох варіантів цей переклад є найбільш дослівним, він влучно та точно передав значення оригінального речення. Інший україномовний варіант перекладу (дубляж) звучить так: «Та кажи, ніхто ж не чує». Перекладач теж вдався до граматичної трансформації, об'єднавши два речення в одне. Цей варіант звучить дуже розмовно та вільно сприймається українським глядачем, адже саме так ми і б сказали в повсякденній розмові. Фразу «It's just me and you» влучно переклали як «ніхто ж не чує», адже саме це було закладено в імплікацію англійської фрази. Нік заохочував Марго казати те, що вона думає, бо вони були наодинці.

Переклад наступних реплік здебільшого збігається як лексично, так і граматично, хоча фраза «Одне те» в субтитрах не є влучним перекладом англійської «Just because». У реченні вона звучить не гармонійно. Так само і слово «недолюбляю» в україномовному дубляжі. Таке слово

має місце в українській мові, але звучить дещо незвично, бо рідко вживається в повсякденній розмові. Це слово є більш літературним і не слід його вживати в перекладі повсякденної розмови персонажів фільму. Непоганим перекладом цієї фрази є варіант дубляжу. Цікавим є переклад фрази «I don't care about her». Українські варіанти перекладу є ідентичними: «вона мені бай-дужа». Це є прямим перекладацьким відповідником оригінальної фрази.

Висновки і пропозиції. «Загублена» вийшла на український медіаринок україномовною та російськомовною. Російськомовний дубляж супроводжувався україномовними субтитрами. Таким чином, переклад фільму українською мовою вийшов у двох варіантах – субтитрованої та дубльованій версії. З позиції перекладу обидві версії дещо відрізняються від оригіналу та різняться між собою.

Версія дубляжу є кращою за українську субтитровану версію перекладу. Це можна пояснити тим, що дубляж є завжди дорожчою версією перекладу художніх фільмів, ніж субтитрування.

Субтитрований переклад мінімально змінював оригінальний текст та здебільшого був дослівним. Дубляж більше модифікував висхідний текст та одомашнював його для цільової аудиторії. У ньому частіше можна зустріти трансформації, упущення чи заміну слів та цілих речень тощо. Хоча, всупереч всім змінам та трансформаціям, україномовний дубляж максимально зберіг стилістичні особливості оригінального тексту та одомашнив іншопольтурні реалії. Субтитрований текст виглядав дещо «відчуженим» і зберіг автентичність іноземної культури.

Таким чином, українські субтитри та дубляж суттєво відрізняються. Можливо, це пояснюється тим, що українську субтитровану версію фільму «Загублена» та дубляж перекладали різні перекладацькі компанії.

З огляду на кінодискурс в обох версіях перекладу кінофільму «Загублена» невербальний компонент доповнює вербальний, що полегшує загальну рецепцію реплік та кіносцен. Перекладачі сприяли збереженню стилістичних засобів або ж замінювали їх без втрат смислового навантаження та функцій художніх засобів. Таким чином, обидві версії фільму зберегли основну вербальну та невербальну частину кінодискурсу та є адекватними іншомовними версіями оригінальної кінострічки.

Список літератури:

1. Ішмуратов А. Соціальний дискурс. ФЕС, с. 598.
2. Антонюк С. М. Прагматична адаптація при перекладі (на матеріалі кінофільму «Family Man»). *Актуальні проблеми філології та перекладознавства*. 2007. Вип 3. Ч. 1. 339 с.
3. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики : Підручник. Київ : Академія, 2004. 342 с.
4. Бацевич Ф. С. Термінологія комунікативної лінгвістики: аспекти дискурсивного підходу. Львів, 2002. 153 с. (Вісник Нац. ун-ту «Львів. політ.»; № 453).
5. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. Київ-Ірпінь : ВТФ «Перун», 2002.
6. Горшкова В. Е. Перевод в кино. Текст. Иркутск : МИГЛУ, 2006. 278 с.
7. Горшкова В. Е. Теоретические основы процессориентированного перевода кинодиалога (на материале французских фильмов) : автореф. дис. ... докт. фил. наук. Иркутск, 2006. 36 с.
8. Єфімов Л. П. Стилїстика англійської мови і дискурсивний аналіз. Учебно-методичний посібник. Вінниця : НОВА КНИГА, 2004. 240 с.
9. Жлуктенко Ю. О. Мовні контакти. Проблеми інтерлінгвістики. Київ : Вища школа, 1966. 135 с.
10. Зайченко С. С. Некоторые особенности кинодискурса как знаковой системы. 2011. 82 с. (Филологические науки. Вопросы теории перевода).
11. Слышкин Г. Г. Кинотекст (опыт лингвокультурологического анализа) / Г. Г. Слышкин, М. А. Ефремова. Москва : Водолей Publishers, 2004. 153 с.
12. Слышкин Г. Г. Кинотекст (опыт лингвокультурологического анализа) / Г. Г. Слышкин, М. А. Ефремова. Москва : Водолей Publishers, 2004. 153 с.
13. Чанышева З. З. Этнокультурные основания лексической семантики: автореф. дис. ... д-ра филол. наук. Уфа, 2006. URL: <http://vak.ed.gov.ru>

Kalambet Ya. I., Odnovol V. I. DUBBING VS SUBTITLING IN ENGLISH MOVIE DISCOURSE (BASED ON THE MATERIAL OF THE MOVIE “GONE GIRL”)

The article considers the concept of movie discourse and examines the translation of dubbing and subtitling on the example of the movie “Gone Girl”. This movie was chosen not by chance, as it was released on several platforms with different translation methods. One of them used the subtitling method, while the other used dubbing method only. We researched the differences in the given translations to compare the ways they reproduce socio-cultural components when translating a movie into Ukrainian. The materials are studied and significant differences in the reproduction of socio-cultural elements and their transfer from one reality to another are revealed. In addition, the main works of movie discourse researchers in Ukrainian and English are considered, the methods of subtitling and dubbing used in the movie “Gone Girl” and their translation into Ukrainian are analyzed. Analysis of aspects and features of translation into Ukrainian and English (both subtitling and dubbing) is demonstrated and explained by examples from the movie. Translation strategies are analyzed, namely methods of cultural adaptation when translating. The text and examples are grouped and presented in the table. The context of the dialogue is provided for each of these episodes. Actually, the translation of the movie discourse in the movie “Gone Girl” is studied both in dubbed translation and in subtitled one. A set of general scientific research methods was used, on the basis of which we obtained the results. The research methodology is based on a comprehensive systemic approach that combines the structural-typological method and receptive approach with the practice of discourse and parsing of texts. Also, to solve specific problems, a complex methodology is used, which consists of theoretical methods: analysis of available educational materials in English and Ukrainian, the method of synthesis, the method of generalization.

Key words: movie discourse, subtitling, dubbing, cultural adaptation, verbal and nonverbal factors.